

Projectplan Renovatie gemaal De Wenden (ontwerpbesluit)

Projectnummer	5049P
Verseonnummer	<>

1 Projectbeschrijving

1.1 Wat wordt aangelegd of gewijzigd?

Het gemaal De Wenden bij Noordeinde bemaalt twee polders: Oosterwolde en Oldebroek. Het is gebouwd in 1968 en is toe aan een grondige renovatie omdat de technische staat van het gemaal niet meer voldoet aan de eisen om onze kerntaken 'goed peilbeheer' en 'voorkomen van wateroverlast' goed uit te voeren (a). Daarnaast dient het KRW-waterlichaam "Watergangen Oosterwolde" (KRW = Kaderrichtlijn Water) bereikbaar gemaakt te worden voor vissen middels een vismigratievoorziening bij het gemaal (b).

Om deze twee problemen op te lossen zal:

- a) De technische staat van het gemaal opgewaarderd worden door het uitvoeren van een grondige renovatie;
- b) Een vispassage aangelegd worden bij gemaal de Wenden die zowel polder Oosterwolde als Oldebroek verbindt met het Drontermeer.

a Technische staat Gemaal De Wenden

Het gemaal is grondig geïnterpreteerd en er is een ontwerp gemaakt om te komen tot renovatie van de werktuigbouwkundige, elektrotechnische en civiele componenten. De uitkomst van dit onderzoek is:

- Ook als verdere peilverlaging in het bemalingsgebied van Oosterwolde noodzakelijk blijkt, kan de gewenste capaciteit met het huidige gemaal gehaald worden;
- Er is binnen de bestaande civiele constructie een capaciteitsvergroting mogelijk van 10 %. In het bemalingsgebied Oosterwolde zal deze capaciteitsvergroting benut kunnen worden om bij daadwerkelijk optredende peilverlaging de teruglopende capaciteit te compenseren;
- Er worden nieuwe vijzels toegepast in plaats van revisie van de oude vijzels. Dit biedt een kortere bouwtijd en een langere levensduur;
- Het is goed mogelijk om het huidige gemaal middels een grondige renovatie weer geschikt te maken voor de komende 25 tot 50 jaar.

Tijdens de inventarisatie van het gemaal in april 2018 bleek dat er zwaar beschadigd, niet hechtgebonden asbesthoudend materiaal in de leidinggoten aanwezig was. Hierop is direct geacteerd en in augustus 2018 hebben we een asbestsanering uitgevoerd.

b Vispasseerbaarheid en visvriendelijkheid van gemaal De Wenden

Bij het vispasseerbaar maken gaat het primair om de vismigratie naar de polder Oosterwolde (2.800 ha) omdat hier KRW-wateren liggen. In het ontwerp is echter ook de polder Oldebroek (3.500 ha) meegenomen. De uitkomsten van het vooronderzoek naar mogelijkheden van vispassage zijn:

- Het is goed mogelijk om bij gemaal De Wenden een vispassage aan te leggen, door het bestaande inlaatkanaal van het gemaal naar het bemalingsgebied Oldebroek te gebruiken als vislift;
- Vervolgens kan vanuit dit inlaatkanaal een verbinding worden gemaakt richting het bemalingsgebied van Oosterwolde.

1.2 Hoe wordt het project uitgevoerd?

De werkzaamheden worden aanbesteed door het waterschap, onder begeleiding van een adviesbureau, en uitgevoerd door in gemaalrenovatie gespecialiseerde aannemers.

De planning is erop gericht om vanaf april 2020 te starten met de werkzaamheden. Omdat het gemaal twee polders bemaalt, met op elke polder twee vijzels, zullen we streven naar een gefaseerde uitvoering, waarbij voor elke

polder één vijzel of een tijdelijke pompinstallatiebeschikbaar blijft. Hierdoor blijft de gemaalfunctie in tact. De aanleg van de vispassage kan gelijktijdig plaatsvinden.

Wij zullen de werkzaamheden aan het gemaal zoveel mogelijk uitvoeren in de periode mei tot en met augustus, omdat er dan een geringer wateroverschot is dat moet worden uitgemaal. De verwachting is dat we twee zomerseizoenen (2020 en 2021) nodig hebben en dat het project dus eind 2021 gereed is.

De werkzaamheden zullen voornamelijk binnen het terrein van de gemaallocatie plaatsvinden. Nieuwe onderdelen, zoals vijzels, krooshekken en bedieningskasten, zullen worden aangevoerd en ter plaatse met kranen op de plaats van bestemming worden aangebracht.

De vispassage zal volledig in het huidige gemaal worden geïntegreerd in de inlaatkoker die onder het gemaal doorloopt.

1.3 Welke voorzieningen worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken?

Naar verwachting zal de uitvoering van de werkzaamheden niet leiden tot ernstige overlast voor de omgeving.

Tijdens de renovatie zal de bemalingscapaciteit van het gemaal tijdelijk beperkter zijn. Doordat we in de drogere periode uitvoeren is de verwachting dat dit geen problemen met de waterafvoer zal geven.

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Belanghebbenden die onverhoopt toch schade lijden, kunnen verzoeken om schadevergoeding. Het waterschap tracht dan in eerste instantie in minnelijk overleg met de betrokkene tot overeenstemming te komen. Lukt het niet om tot overeenstemming te komen, dan geldt de Schadevergoedingsregeling Waterschap Vallei en Veluwe 2014.

1.4 Legger, beheer en onderhoud

Legger

Naar aanleiding van dit projectplan dient de legger gewijzigd te worden. Ter toelichting: de legger bestaat uit kaarten en teksten; in de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals bruggen, stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de keur van het waterschap en houden bijvoorbeeld in dat er niet gegraven mag worden zonder vergunning van het waterschap

(watervergunning). Ook kunnen in de legger onderhoudsverplichtingen worden geregeld.

Voor deze leggerwijziging zal nog een apart besluit worden genomen. Zolang dit besluit niet is genomen, geldt dit projectplan als legger (zie daarvoor artikel 2.12 lid 2 van de Keur Waterschap Vallei en Veluwe 2013. De keur is te vinden op <https://www.vallei-veluwe.nl/wat-doet-waterschap/voldoende-water/regels-rondom-water/> .

Wijziging beheer en onderhoud

Dit projectplan heeft tot gevolg dat het beheer en onderhoud als volgt zal wijzigen: De aan te leggen vispassage komt in beheer en onderhoud bij het waterschap.

2 Samenwerking

Het aanleggen van de vispassage is een gedeelde opgave met Rijkswaterstaat. Hiervoor wordt met RWS een samenwerkingsovereenkomst afgesloten (SOK). Ook de kosten voor dit onderdeel worden met RWS gedeeld.

3 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is gericht op:

- a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Conclusie:

Met de renovatie van het gemaal werken we aan het doel 'voorkomen van wateroverlast' en 'peilbeheer volgens het peilbesluit'. Daarnaast vullen we met de aanleg van de vispassage de KRW-doelstelling van de watergangen in Oosterwolde in en die van onze partner Rijkswaterstaat voor het Drontermeer.

4 Uitvoerbaarheid

4.1 Samenhang met ander beleid

Met de aanleg van de vispassage vullen we ook de KRW-doelstelling die onze partner Rijkswaterstaat heeft voor het Drontermeer. Vis kan vanuit het Drontermeer de polders Oldebroek en Oosterwolde bereiken en vice versa.

4.2 Planologische inpassing

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project wordt uitgevoerd het bestemmingsplan Oldebroek Buitengebied 2007 vastgesteld. De voorgenomen activiteiten passen binnen het geldende bestemmingsplan.

4.3 Vergunningen

Er is een vergunningencheck uitgevoerd. Daaruit volgt dat er geen vergunningen nodig zijn voor de aanleg van de vispassage.

4.4 Planning

Uitvoering is gepland vanaf april 2020 tot einde 2021. De werkzaamheden aan het gemaal, waarbij de bemalingsfunctie een beperktere capaciteit zal hebben, zullen voornamelijk in mei tot en met augustus van de jaren 2020 en 2021 worden uitgevoerd.

4.5 overige uitvoeringsaspecten

We zullen er voor zorgen dat uitvoeringshinder zoveel mogelijk beperkt blijft. Wanneer de uitvoeringsperiode definitief bekend is zal hierover worden gecommuniceerd met direct aanwonenden.

5 Procedure

5.1 Inspraakreacties

Over dit ontwerp-projectplan kunnen belanghebbenden hun zienswijze (reactie) geven tijdens de inspraakprocedure. Meer informatie hierover is te vinden in de bekendmaking. In het definitieve projectplan zal worden aangegeven hoe met de eventuele zienswijzen is/ wordt omgegaan.

5.2 Beroep bij de rechtbank

Tegen het definitieve besluit kunnen belanghebbenden die een zienswijze hebben gegeven, beroep bij de rechtbank instellen.

5.3 Wettelijke basis

Dit besluit betreft een projectplan als bedoeld in artikel 5.4 van de Waterwet. Het college van dijkgraaf en heemraden is bevoegd tot het nemen van dit besluit in verband met artikel 7, aanhef en sub c van de Organisatieverordening Waterschap Vallei en Veluwe 2013. De projectprocedure van artikel 5.5 en volgende van de Waterwet is niet van toepassing (dit is een uitgebreide procedure voor waterstaatswerken van bovenlokale betekenis).

5.4 Medewerking eigenaren

De uitvoering van de maatregelen uit dit projectplan gebeurt zo veel mogelijk in goed overleg met de betrokken perceeleigenaren en kan waar nodig worden vastgelegd in overeenkomsten. Mocht het niet lukken om overeenstemming te bereiken, dan kan het waterschap besluiten om de benodigde gronden te onteigenen of om aan rechthebbenden een gedoogplicht op te leggen (conform de Waterwet). Het streven blijft echter om de uitvoering in goed overleg te laten plaatsvinden.

6 Contactpersoon uitvoering

Voor vragen over het project kunt u contact opnemen met de projectleider, de heer J. van Noord, telefoonnummer 06-29564262.

Voor vragen over de procedure of voor juridische vragen kunt u contact opnemen met de juridisch adviseur, de heer J. Doude van Troostwijk, telefoonnummer 06-11733137.

7 Bijlage(n)

1. Overzichtkaart gemaal De Wenden